

ĐỀ KIỂM TRA GIỮA HỌC KỲ I
MÔN NGỮ VĂN 6
Thời gian: 90 phút
Ngày thi: 5/11/2024

Mã đề 601

(Đề thi gồm 02 trang)

Phần I (6.0 điểm): Đọc ngữ liệu sau và trả lời các câu hỏi bằng cách ghi lại chữ cái trước đáp án đúng vào giấy kiểm tra.

Bồ nông có hiếu

Phải năm trời hạn, mưa xuân chưa tan, gió nồm đã tới. Rồi ánh nắng chói chang rọi xuống, khiến nhà bồ nông hốt hoảng gọi nhau rời phương Nam lên phương Bắc. Trên đường đi, bồ nông mẹ bị nắng chiếu quá mắt, lao phải cành gai tre, suýt nữa gãy cánh. Bồ nông con dịu mẹ ẩn vào trong một hốc cây, chờ mẹ khỏi mới đi tiếp. Thấy vậy, các bác bồ nông khác cùng đi cũng dừng lại giúp đỡ.

Một ngày, rồi hai ngày, bồ nông mẹ vẫn chưa nhấc cánh lên được. Ngoài kia, trời cứ hầm hập như nung. Như thế này, không thể đuổi theo đàn được nữa. Từ buổi ấy, bồ nông con hết dặt mẹ tìm nơi mát mẻ, lại mò mẫm đi kiếm mồi. Đêm đêm, khi gió gợn hiu hiu, chú bồ nông nhỏ bé một thân một mình ra đồng xúc tép, xúc cá. Đôi chân khẳng khiu của chú vốn đã dài, giờ như dài thêm ra vì lặn lội. Trên đồng nè, dưới ao khô, cua cá chết gần hết. Mặt sông xơ xác rong bèo. Bắt được con mồi nào, bồ nông con lại ngậm vào miệng để phần mẹ.

Hun hút đêm sâu, mệnh mông ruộng vắng, chú bồ nông vừa sợ vừa lo. Có đêm đi tới canh một, canh hai, vẫn chẳng xúc được gì. Đã định quay về, nhưng cứ nghĩ đến mẹ đang ốm đau, chú ta lại gắng gượng mò thêm.

Dạo anh em nhà bồ nông còn bé, mẹ còm cõm lặn lội nuôi cả đàn con đến rạc người. Mỗi bận trở về nhà, mẹ há mỏ ra cho các con ăn no mà bụng mẹ vẫn cứ cồn lên. Giờ đây, chú bồ nông mới hiểu rằng trong những bữa ăn ấy, mẹ đã rút cả ruột gan ra để nuôi con. Cứ nghĩ tới điều đó, không một lần nào đi kiếm mồi mà bồ nông chịu trở về không.

Ngày này tiếp ngày nọ, đêm nay rồi đêm nữa, chú bồ nông cứ dùng miệng làm cái túi đựng thức ăn nuôi mẹ qua trọn mùa hè, sang mùa thu.

Tới mùa đông, đàn bồ nông từ phương Bắc trở về, ai nom thấy chú bồ nông nuôi mẹ ốm cũng phải kêu lên. Chú ta gầy quá. Cái mỏ xưa vốn gọn ghẽ, nay chày sệ xuống hết cái túi. Lòng hiếu thảo của chú bồ nông đã làm cho tất cả các chú bồ nông khác cảm phục và noi theo.

(Theo Phong Thu)

Câu 1. Văn bản trên được viết theo thể loại nào?

- A. Truyện cổ tích
B. Truyện truyền thuyết
C. Truyện đồng thoại
D. Truyện thiếu nhi

Câu 2. Chỉ ra ngôi kể được sử dụng trong văn bản trên?

- A. Ngôi kể thứ nhất
B. Ngôi kể thứ hai
C. Ngôi kể thứ ba
D. Ngôi kể thứ ba số nhiều

Câu 3: Tác dụng của ngôi kể trong văn bản trên là gì?

- A. Nhân vật người kể chuyện giấu mình đi, những sự kiện trong truyện được kể một cách khách quan.
- B. Nhân vật người kể chuyện có thể kể lại sự kiện một cách chân thực, bộc lộ tâm sự, suy tư mang tính chủ quan.
- C. Nhân vật người kể chuyện và các nhân vật khác trong truyện có khoảng cách, không có mối liên hệ trực tiếp.
- D. Nhân vật người kể chuyện có thể kể những chi tiết kì lạ do mình tưởng tượng một cách tự do, thoải mái.

Câu 4. Có mấy từ láy được sử dụng trong câu văn “Đêm đêm, khi gió gợn hiu hiu, chú bò nông nhỏ bé một thân một mình ra đồng xúc tép, xúc cá.”

- A. 2 từ
- B. 3 từ
- C. 4 từ
- D. 1 từ

Câu 5. Trên đường bay lên phương Bắc, bò nông mẹ gặp chuyện gì?

- A. Bị cảm nặng, không thể bay tiếp được
- B. Bị gãy cánh, không thể bay tiếp được
- C. Suyt gãy cánh vì lao phải cành tre gai
- D. Suyt bị mù vì nắng chiếu quá sáng mắt

Câu 6: Dòng nào dưới đây **KHÔNG** cho thấy sự chăm sóc vất vả của bò nông con dành cho mẹ?

- A. Từ buổi ấy, bò nông con hết dắt mẹ tìm nơi mát mẻ, lại mò mẫm đi kiếm mồi.
- B. Bắt được con mồi nào, bò nông con lại ngậm vào miệng để phần mẹ
- C. Dạo anh em nhà bò nông còn bé, mẹ còm cõm lặn lội nuôi cả đàn con đến rạc người.
- D. Hun hút đêm sâu, mênh mông ruộng vắng, chú bò nông vừa sợ vừa lo.

Câu 7. Qua dòng suy nghĩ của bò nông con khi nhớ về dạo anh em nhà bò nông còn bé, mẹ còm cõm lặn lội nuôi cả đàn con đến rạc người, em cảm nhận được những tâm trạng gì của bò nông con dành cho mẹ?

- A. ân hận, day dứt
- B. xót xa, thương mẹ
- C. xấu hổ, tủi thân
- D. thương mẹ, tủi hờn

Câu 8. Chủ đề của văn bản trên là gì?

- A. Ca ngợi lòng hiếu thảo
- B. Giữ gìn truyền thống tương thân tương ái
- C. Giữ gìn truyền thống hiếu học
- D. Ca ngợi đức tính cần cù, chịu khó

Câu 9 (2 điểm)

- a. Hãy giải thích nghĩa của từ “hốt hoảng” trong câu “Rồi ánh nắng chói chang rọi xuống, khiến nhà bò nông hốt hoảng gọi nhau rời phương Nam lên phương Bắc.” và đặt câu với từ đó.
- b. Chỉ ra và nêu tác dụng của biện pháp tu từ được sử dụng trong những câu văn trên.

Câu 10. (2 điểm) Qua câu chuyện trên, em rút ra bài học gì cho bản thân? Trình bày bằng một đoạn văn ngắn từ 5-7 câu.

Phần II (4,0 điểm): Viết

Viết bài văn kể lại một trải nghiệm sâu sắc mà em đã được trải qua.

Chúc các con thi tốt!

PHẦN I: ĐỌC - HIỂU (6.0 điểm)

Đọc kĩ văn bản sau đây trả lời các câu hỏi trắc nghiệm từ câu 1 đến câu 8 bằng cách ghi lại chữ cái đứng đầu phương án đúng ra giấy kiểm tra (2 điểm).

CON SẼ

Tôi đi dọc lối vào vườn. Con chó chạy trước tôi. Chợt nó dừng chân và bắt đầu bò, tưởng như đánh hơi thấy vật gì. Tôi nhìn dọc lối đi và thấy một con sẻ non mép vàng óng, trên đầu có một nhúm lông tơ. Nó rơi từ trên tổ xuống.

Con chó chậm rãi lại gần. Bỗng từ trên cây cao gần đó, một con sẻ già có bộ ực đen nhánh lao xuống như hòn đá rơi trước mõm con chó. Lông sẻ già dựng ngược, miệng rít lên tuyệt vọng và thảm thiết. Nó nhảy hai, ba bước về phía cái mõm há rộng đầy răng của con chó.

Sẻ già lao đến cứu con, lấy thân mình phủ kín sẻ con. Giọng nó yếu ớt nhưng hung dữ và khàn đặc. Trước mắt nó, con chó như một con quỷ khổng lồ. Nó sẽ hi sinh. Nhưng một sức mạnh vô hình vẫn cuốn nó xuống đất.

Con chó của tôi dừng lại và lùi... Dường như nó hiểu rằng trước mặt nó có một sức mạnh. Tôi vội lên tiếng gọi con chó đang bối rối ấy tránh ra xa, lòng đầy thán phục.

Vâng, lòng tôi đầy thán phục, xin bạn đừng cười. Tôi kính cẩn nghiêng mình trước con chim sẻ bé bỏng dũng cảm kia, trước tình yêu của nó.

(Theo I. Tước-ghê-nhép)

Câu 1. Phương thức biểu đạt chính của văn bản là:

- A. Miêu tả. B. Tự sự. C. Biểu cảm. D. Thuyết minh.

Câu 2. Đoạn trích trên được kể theo ngôi thứ mấy?

- A. Ngôi thứ nhất. B. Ngôi thứ hai. C. Ngôi thứ ba. D. Ngôi thứ hai và ngôi thứ ba.

Câu 3. Khi đi vào vườn, nhân vật "tôi" nhìn thấy điều gì?

- A. Một chú gà đang tìm thức ăn. B. Một chú sâu đang bò trên lá.
C. Một đàn chim bay trên bầu trời. D. Một con sẻ non rơi từ trên tổ xuống.

Câu 4. Câu văn "Trước mắt nó, con chó như một con quỷ khổng lồ" sử dụng biện pháp tu từ gì?

- A. Ẩn dụ. B. Nhân hóa. C. Hoán dụ. D. So sánh.

Câu 5. Đề tài của văn bản là:

- A. Lòng dũng cảm, tình yêu thương con của người mẹ.
B. Sức mạnh của con chim sẻ.
C. Miêu tả cuộc sống của con chim sẻ.
D. Lòng nhân hậu của con người.

Câu 6. Vì sao con chó đột ngột dừng lại không vào tới con sẻ non nữa?

- A. Vì con chó thấy thức ăn khác gần đó.
B. Vì con chó muốn đi ra chỗ khác.
C. Vì con chó thấy sẻ mẹ lao đến bảo vệ con với thái độ hung dữ.
D. Vì con chó sợ con sẻ non.

Câu 7. Hành động của nhân vật chim sẽ già cho thấy điều gì?

- A. Con sẽ già muốn cứu con nhưng sợ không dám lao xuống.
- B. Con sẽ già rất thương con, sẵn sàng hi sinh bản thân để bảo vệ con của mình.
- C. Sẽ già thương con nhưng sợ con chó nên đành bay đi.
- D. Sẽ già rất thương con.

Câu 8. Xác định cụm từ giữ vai trò mở rộng thành phần trạng ngữ trong câu: “*Bỗng từ trên cây cao gần đó, một con sẽ già có bộ ức đen nhánh lao xuống như hòn đá rơi trước mõm con chó.*”

- A. trên cây cao gần đó.
- B. hòn đá rơi.
- C. một con sẽ già.
- D. một con sẽ già có bộ ức đen nhánh.

Câu 9 (2 điểm).

a. Từ nội dung văn bản và câu văn sau: “*Vâng, lòng tôi đầy thán phục, xin bạn đừng cười*”. Em hãy cho biết, vì sao nhân vật tôi lại cảm thấy “lòng đầy thán phục” ?

b. Chỉ ra và nêu tác dụng của biện pháp tu từ trong câu văn sau: “*Bỗng từ trên cây cao gần đó, một con sẽ già có bộ ức đen nhánh lao xuống như hòn đá rơi trước mõm con chó.*”

Câu 10 (2 điểm). Từ nội dung ý nghĩa của văn bản trên, em rút ra bài học gì cho bản thân (trình bày bằng đoạn văn khoảng 5-7 câu).

PHẦN II. VIẾT (4.0 điểm)

Viết đoạn văn (khoảng 12 câu) ghi lại cảm xúc của em sau khi đọc bài thơ “**Đưa con đi học**” của nhà thơ Tế Hanh.

ĐƯA CON ĐI HỌC

Tế Hanh

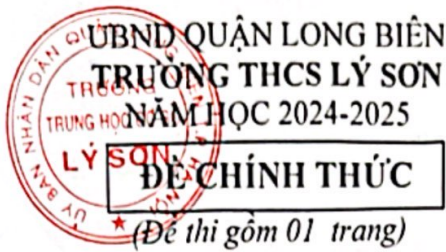
*Sáng nay mùa thu sang
Cha đưa con đi học
Sương đọng cỏ bên đường
Nắng lên ngời hạt ngọc*

*Lúa đang thì ngậm sữa
Xanh mướt cao ngập đầu
Con nhìn quanh bờ ngõ
Sao chẳng thấy trường đâu?*

*Hương lúa tỏa bao la
Như hương thơm đất nước
Con ơi đi với cha
Trường của con phía trước.*

Thu 1964 (In trong Khúc ca mới, NXB Văn học)

Chúc con làm bài tốt!

ĐỀ KIỂM TRA GIỮA HỌC KÌ I
MÔN: NGỮ VĂN 8
Thời gian: 90 phút
Ngày thi: 05/11/2024

Mã đề thi 801

PHẦN I: ĐỌC – HIỂU (6 điểm)

Đọc văn bản sau và trả lời các câu hỏi :

BẠN ĐẾN CHƠI NHÀ

Đã bấy lâu nay, bác tới nhà
Trẻ thời đi vắng, chợ thời xa.
Ao sâu nước cả, khôn chài cá,
Vườn rộng rào thưa, khó đuổi gà.
Cải chửa ra cây, cà mới nụ,
Bầu vừa rụng rốn, mướp đương hoa.
Đầu trò tiếp khách, trầu không có,
Bác đến chơi đây ta với ta!

(Nguyễn Khuyến)

Câu 1: Bài thơ trên được viết theo thể thơ gì? Chứng minh đặc điểm thể thơ được thể hiện trong bài “ Bạn đến chơi nhà”.

Câu 2: Em hãy xác định chủ đề của bài thơ?

Câu 3: Chỉ ra và nêu tác dụng của phép tu từ trong hai câu thơ sau:

Cải chửa ra cây, cà mới nụ,
Bầu vừa rụng rốn, mướp đương hoa

Câu 4: Bài thơ đã đem đến cho em bài học gì trong cuộc sống? Hãy trình bày bằng đoạn văn từ 7 đến 9 câu.

PHẦN II: VIẾT (4 điểm) Học sinh chọn một trong hai đề sau:

Đề 1: Em hãy viết bài văn kể lại một chuyến đi (tham quan một di tích, lịch sử, văn hóa) để lại cho em nhiều ấn tượng nhất.

Đề 2: Em hãy viết bài văn phân tích bài thơ “Bạn đến chơi nhà” của Nguyễn Khuyến

Chúc các con làm bài tốt!